

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen alueellinen työlu- palinjaus ulkomaalaisen työvoiman käytölle

1. Työntekijän oleskelulupia koskevan alueellisen linjauksen lähtökohtia

Alueellinen työluPALINJAUS perustuu ulkomaalaislakiin (301/2004) ja [valtioneuvoston päätökseen](#) ulkomaisen työvoiman käytön yleisiä edellytyksiä koskevista valtakunnallisista linjauksista (11.10.2012).

Alueellisen linjauksen tarkoitus on tukea työvoiman saatavuutta Pohjois-Karjalan alueella huomioiden alueen työmarkkinoiden erityispiirteet. Linjauksen tarkoituksena on turvata osaavan työvoiman saatavuus ja mahdollistaa työnantajille vaihtoehtoja työvoiman hankinnassa niissä tilanteissa, joissa omalta työmarkkina-alueelta Suomesta ja EU/ETA-alueelta ei ole saatavilla työvoimaa.

Alueellinen linjaus ei sisällä jo valtakunnallisessa linjauksessa käsiteltyjä seikkoja. Tästä syystä alueellista linjausta on luettava rinnakkain valtakunnallisen linjauksen kanssa.

Sekä valtakunnallinen että alueellinen linjaus antavat työnantajille ja työntekijän oleskeluluvan osapäätöksiä tekeville asiantuntijoille tietoa siitä, minkälaisin yleisin tavoittein ja työvoimapolitiittisin painotuksin ulkomaalaisten työntekoon liittyviä ratkaisuja Pohjois-Karjalassa tehdään.

Työvoiman saatavuusharkinta on kokonaisharkintaa, joka sisältää ennakkovalvonnan ja työvoiman saatavuuden arvioinnin. Ennakkovalvontaa suoritetaan selvittämällä mm. työehtojen riittävyys, mahdollisten koulutus- ja muiden edellytysten tutkimisen, työnantajan edellytykset toimia työnantajana sekä työsuhteen ehdot ja työnantajan suoriutumisen työnantajavelvollisuuksista.

Euroopan Unionin jäsenvaltioiden kansalaiset sekä Norjan, Islannin, Liechtensteinin ja Sveitsin kansalaiset saavat työskennellä Suomessa ilman työntekijän oleskelulupaa. ETA-alueen ulkopuolisten maiden kansalaisilta vaaditaan lähtökohtaisesti työntekijän oleskelulupa, mutta poikkeuksiakin on. Ulkomaalaislaissa on määritelty ne tehtävät, alat ja asemat, joihin liittyy oikeus tehdä työtä ilman työntekijän oleskelulupaa. Työnantajan velvollisuutena on varmistua siitä, että palvelukseen tulevalle ja palveluksessa olevalla ulkomaalaisella on vaadittava työntekijän oleskelulupa tai että hän ei tarvitse oleskelulupaa. Lisätietoja <http://migri.fi/tyontekijan-oleskelulupa>.

2. Alueellisen linjauksen valmistelu

Pohjois-Karjalan alueellisen työlupalinjauksen valmistelussa on otettu huomioon alueen työmarkkinatilanne ja kuultu työmarkkinaosapuolten ja elinkeinoelämän sekä TE-toimiston edustajien näkemyksiä. Työvoiman saatavuutta harkittaessa tietopohjana on käytetty TE-hallinnon ennakointitietoja, työnvälitystilastojärjestelmää, ammattibarometrin tietoja ja pk-yritysbarometrin tietoja sekä Pohjois-Karjalan aluekehityskat-sausta.

Yhteistyötahot ovat olleet edustettuina valmisteluprosessissa Pohjois-Karjalan alueellisen maahanmuuttoasiaintoimikunnan kautta. Alueellisessa maahanmuuttoasiain-toimikunnassa on edustettuina alueen kuntia, aluehallintoviranomaisia, Pohjois-Karjalan TE-toimisto, maakuntaliitto, työmarkkinajärjestöt, yrittäjät sekä oppilaitok-set. Alueellinen maahanmuuttoasiain toimikunta käsitteli työlupalinjauksen muutos-tarpeita kokouksessaan 14.6.2019. Pohjois-Karjalan TE-toimistolta on pyydetty lau-suntoa työlupalinjauksen muutostarpeesta. Pohjois-Karjalan työvoima- ja yritysvalve-luneuvottelukunta käsitteli linjausta kokouksessaan (18.09.2019).

3. Pohjois-Karjalan alueellinen työlupalinjaus

Työmarkkinoilla käytettävissä olevan työvoiman saatavuuden selvittämien

Suomessa toimivan työnantajan edellytetään ensisijaisesti rekrytoivan työvoimaa työmarkkinoilla jo olevasta työvoimasta Suomesta ja EU/ETA alueelta. Työvoiman saatavuuden arvioimiseksi edellytetään pääsääntöisesti, että työpaikan on oltava avoinna työhallinnon tietojärjestelmässä vähintään kaksi viikkoa. TE-toimiston huomioi harkinnassaan koko EU/ETA-alueen työnhakijat. Jollei tänä aikana tehtävän edellyttämän ammattitaidon omaavaa työvoimaa löydetä, työlupaa voidaan puoltaa työvoiman saatavuuden perusteella. Tällä menettelyllä varmistetaan myös se, ettei työntekijän oleskeluluvan myöntäminen estä työhön sopivan, työmarkkinoilla käytet-tävissä olevan työntekijän työllistymistä. Jos alaan tai työtehtävään liittyy realistista liikkuvuutta EU-alueella, paikasta ilmoitetaan myös EURES-järjestelmässä.

Työnantajan tulee oleskelulupahakemuksen käsittelyn yhteydessä antaa Kaakkois-Suomen TE-toimistolle kirjallinen selvitys työntekijän haun tuloksesta.

Pääsääntöisesti työvoiman saatavuus tutkitaan kaikilla ammattialoilla, joissa tarvi-taan työntekijän oleskelulupa. **Tässä työlupalinjauksessa on määritelty ne ammat-tialat, joilla työntekijän oleskelulupaa voidaan puoltaa ilman erillisselvitystä työ-voiman saatavuudesta.**

Pohjois-Karjalan ammattibarometrin 1/2019 mukaan yhä useammassa ammatissa on pulaa työvoimasta. Työvoimapulaa on varsinkin terveys- ja sosiaalialoilla sekä tieto-teknisellä alalla. Myös rakennusalalla, ravintola-alalla sekä metalli- ja muoviteollisuus-nessa on kasvava tarve osaavalle työvoimalle. Maataloudessa ja puutarhataloudessa työskentelee kausiluontoisesti paljon ulkomaalaistaustaisia henkilöitä ja tarvetta on myös kokoaikaisille työntekijöille ko. toimialoilla. Myös metsätaloudessa on pulaa

erityisesti metsätalouskoneiden kuljettajista. Pohjois-Karjalan ELY-keskus katsoo, että yllämainituilla toimialoilla osaavan työvoiman saatavuus on vaikeutunut. Osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi **Pohjois-Karjalan alueella työntekijän oleskelulupaa voidaan puoltaa ilman erillisselvitystä työvoiman saatavuudesta seuraavilla ammattialoilla tai työtehtävissä:**

- 1) Sosiaali- ja terveysala kokonaan
- 2) Tietotekniikka/ICT-ala kokonaan
- 3) Maatalous- ja puutarha-ala
  - 921 Maa-, metsä- ja kalatalouden avustavat työntekijät
- 4) Metsätalous
  - 8341 Maa- ja metsätaloustyökoneiden kuljettajat
- 5) Rakennusala
  - 711 Rakennustyöntekijät ym.
- 6) Metalliteollisuus
  - 72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat
- 7) Muoviteollisuus
  - 814 Kumi-, muovi- ja paperituotteiden valmistuksen prosessityöntekijät
- 8) Ravintola-ala
  - 3434 keittiöpäälliköt
  - 512 ravintola- ja suurtaloustyöntekijät

4. Työntekijän oleskelulupahakemusten käsittely

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen alueella työntekijän oleskelulupahakemuksien käsittely on keskitetty Kaakkois-Suomen TE-toimiston työlupayksikköön Lappeenrannassa, jossa annetaan osaratkaisu. Osaratkaisua harkittaessa otetaan huomioon Ulkomaa-laislain 301/2004 73§:n mukaisesti **työvoiman saatavuus, työntekijän ammattitaito ja pätevyys tehtävään, työnantajan edellytykset suoritua työnantajavelvollisuuksista sekä muiden työsuhteen ehdoista säädettyjen edellytysten täyttyminen.**

Lopullisen päätöksen työntekijän oleskeluluvasta tekee Maahanmuuttovirasto.

5. Alueellisen linjauksen voimassaolo

Tämän päätöksen mukainen alueellinen linjaus tulee voimaan allekirjoituspäivänä ja se on voimassa toistaiseksi. Alueellisen linjauksen ajantasaisuutta ja päivitystarvetta arvioidaan vähintään kerran vuodessa.

6. Lisätietoja

Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimisto, Työlupa-asiat
 PL 1010, 45101 Kouvola
 Sähköposti: tyolupalpalvelut.kaakkois-suomi@te-toimisto.fi
 Puhelinpalvelu: arkisin klo 9-11, puh. 0295 042 006
<http://toimistot.te-palvelut.fi/kaakkois-suomi/tyolupa-asiat>

Pohjois-Karjalan ELY-keskus, maahanmuuttoasiantuntija Suvi Hirvonen,
suvi.hirvonen@ely-keskus.fi, puh. 0295 02119

Joensuussa 21.10.2019

ylijohtaja

Ritva Saarelainen

maahanmuuttoasiantuntija

Suvi Hirvonen